

“Thực Tướng Vô Tướng” trong quyển sách “Đóng Cửa Sáu Nẻo Luân Hồi” của Sư Thanh Tịnh Liên

Trịnh gia Mỹ

Sau quyển “Nhu Lai Tạng”, năm nay Thiền Viện Sùng Nghiêm lại ấn tống thêm quyển sách mới của Sư Thanh Tịnh Liên, Thích Nữ Chân Thiền để biếu tặng đến quý đồng hương trong dịp Tết Tân Mão. Quyển sách có tựa là “*Đóng Cửa Sáu Nẻo Luân Hồi*” được viết và trình bày rất công phu từ nội dung đến hình thức. Sách in đẹp, dày gần 280 trang gồm 26 bài khai thị có kèm thơ ở phần cuối của mỗi bài.

Là một người đánh máy những bài của Sư Thanh Tịnh Liên từ phôi thai cho đến khi thành hình quyển sách, qua nhiều năm miệt mài làm việc bên cạnh Ni Sư, tôi quả là đã có cái duyên may khó gặp để trực tiếp được học hỏi Giáo Pháp vi diệu thậm thâm qua đường lối trực chỉ “*Niêm Hoa Thị Chúng*” của Đức Phật.

Biển Pháp sâu rộng mênh mông nên học hoài học mãi vẫn không bao giờ đủ. Lúc nào tôi cũng là người chập chững học những bài học vỡ lòng. Mặc dù đã đánh máy nhiều lần, sửa đi sửa lại nhiều lần; hôm nay cầm quyển sách trên tay, đọc lại, tôi vẫn thấy những trang sách đang có trước mặt hoàn toàn mới, những hàng chữ hiện ra trước mắt hoàn toàn lạ, những lời khai thị hoàn toàn như vừa được nghe lần đầu. Tôi giở những trang sách còn thơm mùi giấy, đọc đi đọc lại, mỗi lần đọc là mỗi lần thâm nhập thêm nhiều điều hữu ích, mỗi lần đọc là mỗi lần rõ được thêm những thú vị tuyệt vời.

Tôi muốn chia sẻ vài điều cảm nhận với những người bạn đã gặp hay sẽ được gặp quyển sách Phật học này. Những cảm nhận rất riêng lẻ của một người hành Thiền, một hôm bất gặp quyển sách làm cho mình thích thú. Những cảm nhận rất bất ngờ như những tiếng “à” thảng thốt chột vang vang. Những cảm nhận rất mạnh mẽ khiến mình chột tỉnh, như cái đập vào vai của cây kích trượng lúc ngồi Thiền.

Có người cho rằng những bài viết trong quyển sách “*Đóng Cửa Sáu Nẻo Luân Hồi*” cao, người đọc cần phải có một số kiến thức cơ bản nào đó về Phật học mới mong hiểu thấu. Tôi không nghĩ như vậy. Bài viết tự nó không cao, cũng không

thấp, mà tùy trình độ và sự hiểu biết của mỗi người để thâm nhập được đến cỡ nào. Hầu hết những bài viết về Đạo nói chung, không phải chỉ đọc một lần mà hiểu hết được nghĩa lý thâm sâu ẩn hiện trong bài viết, mà phải đọc nhiều lần, có khi nhiều năm. Quyển sách “*Đóng Cửa Sáu Nẻo Luân Hồi*” này cũng vậy, tôi chắc chắn phải đọc đi đọc lại, từng chữ, từng câu, từng đoạn. Mỗi lần đọc là mỗi lần hiểu thêm được nhiều điều mới mẻ hơn, sâu kín hơn mà tác giả đã gửi gắm.

Với 26 bài viết, Sư Thanh Tịnh Liên, đã dẫn dắt người đọc từng bước để hiểu rõ Thân Tâm, và ngay đó tự khai mở cho mình một đường lối thích hợp để nhận ra Chân Tính, cũng như đạt đến sự thường lạc giải thoát ngay trong cõi đời này. Cái Chân Tính ấy chưa hề bao giờ thiếu vắng nơi mọi người. Nó hiện hữu trong cuộc sống chúng ta ở từng động tác, ở mỗi phút giây, Nhưng vì ta luôn chạy theo những hình tướng, những âm thanh bên ngoài nên dù nó có sẵn đó mà ta đã vô tình lãng quên.

Bằng lối viết trực chỉ, là chỉ thẳng người đọc con đường ngắn nhất để nhận ra Chân Như Tự Tính của chính mình, là tính thấy, tính biết, tính nghe nơi chúng ta. Cái “*Chánh Pháp Nhãn Tạng, Niết Bàn Diệu Tâm, Thực Tướng Vô Tướng*” trong Pháp Hội Linh Sơn, khi Đức Phật giơ cành hoa lên nhưng chỉ có Ngài Ma Ha Ca Diếp mỉm cười quả thật là khó. Khó vì đó là Pháp không nói được. Cái Pháp ấy, cái trí tuệ ấy khó có thể diễn bày bằng lời nói thông thường cho người khác tin và hiểu được, vì nó Vô Tướng, nó là Pháp “*như vậy, như vậy và như vậy ..*” Cái mà nơi trang 41, Sư Thanh Tịnh Liên đã viết: “*Khi ăn thì tự biết là mình no, khi uống thì tự biết là mình hết khát.*” Vậy, cái ấy chỉ có thể nhận ra được bằng chính tự tâm của mỗi người. Làm sao nói cho người khác hiểu về cái vô tướng khi mà chẳng có một hình dáng gì để so sánh? Chẳng có một liên tưởng nào để dẫn về? Làm sao có thể dùng ngôn từ thông thường của loài người để diễn tả cái mà chẳng có hình tướng gì cả? vì tất cả những âm thanh, lời nói đều là có tướng! Làm sao có thể nói cho người khác nghe vị ngon của ly trà khi họ chưa nếm thử lần nào? Chỉ có cách là chỉ cho người đó con đường dẫn đến quán trà, để người đó tìm đến và nếm bằng tách trà của chính họ! Đó là tự mình biết qua cái vị ngon của tách trà chứ không qua lời nói của ai khác. Khó, nhưng không phải là chẳng làm được. Khó nhưng không phải là chẳng truyền được. Bằng cái nhìn thông suốt, sâu rộng trải dài trong gần 280 trang sách, Sư Thanh Tịnh Liên đã dùng những phương tiện gần gũi nhất mà viết ra, đã dùng những đoạn văn có tính cách biểu tượng, có tính cách gợi ý, để

qua đó người đọc có thể nắm bắt được nghĩa của “*Thực Tướng Vô Tướng*” mà Sư muốn diễn đạt. Như trong bài “*Bản Lai Điện Mục, trang 130*” Sư viết: “...*Chúng ta có thể tạm ví cái "Đang Lặng Lẽ, Âm Thầm Vô Tư Nhận Ra" như một tấm gương luôn thanh tịnh, sáng ngời, không một tí vết, và diệu dụng chiếu tỏa của nó thật là tuyệt diệu! Không có một sự vật nào lọt qua sự phản chiếu của nó. Nhưng lạ thay, nó lại không dung giữ bất kỳ một sự vật nào, và cũng không một thành kiến phán xét. Nghĩa là nó vẫn nhận rõ không thiếu một chi tiết dù nhỏ tới đâu, nhưng lại vẫn vô tư, bình đẳng, cũng chẳng danh từ, lời nói gì hết. Chẳng khác gì kim cương Bát Nhã. Trong Kinh dạy rằng: Tâm vốn thường phân biệt mà thường giải thoát...*” Bằng nhiều cách, Sư Thanh Tịnh Liên cũng đã dành toàn bộ những bài viết để giải thích cặn kẽ về Sắc, Không của Bát Nhã Tâm Kinh, dẫn dắt người đọc từng bước đi lần đến trung đạo, để đang nơi tướng mà không chấp tướng, đang nơi không mà không chấp không. Rồi từ đó hiểu được rằng tất cả các Pháp không có thật ngã, rằng tất cả các khổ đau đều phát khởi từ lòng tham ái, từ sự chấp ngã để rồi giác tỉnh mà nhận ra được cái “*Ngũ Uẩn Giai Không*” nơi Thân mình, mà thể nhập vào cái “*Chân Không*” nhưng diệu hữu nơi Tâm mình. Cái “*Không*” ấy không có nghĩa là không có gì, không phải cái “*Không*” đối với cái “*Có*”, mà là cái “*Không*” không có ngăn mé, nó bao trùm cả vũ trụ vạn vật.

Với tựa đề “*Đóng Cửa Sáu Nẻo Luân Hồi*”, rõ ràng Sư Thanh Tịnh Liên đã xác định là bất cứ ai, nếu biết quay về chuyển hóa Thân Tâm của chính mình thì cũng có thể thoát ra khỏi sự luân hồi sinh tử. Nơi trang 56, Sư viết: “... *sáu Căn của chúng ta vô cùng quan trọng mà lại cũng vô cùng nguy hiểm! Biết dùng thì dù mục đích gì, khó khăn tới đâu cũng sẽ được toại nguyện! Còn không biết dùng thì mọi thương đau, tan tác, và mọi bi ai nhất của cuộc đời này lúc nào cũng chờ đón chúng ta!...*” .

Tại sao vậy?

Theo Sư Thanh Tịnh Liên, thì đó là do bởi cái nhìn của chúng ta. Tùy theo cái nhìn hướng ra ngoài hay quay vào trong mà chúng ta tạo nên cái nghiệp thiện, ác, hay chẳng tạo cái nghiệp nào cả. Mọi phiền não trần lao đều bắt nguồn từ sự chấp thật. Chấp Thân mình là thật, chấp những suy nghĩ của mình là thật, chấp những hiện hữu quanh ta là thật, do Ý Thức phân biệt lấy bỏ mà tạo ra Nhân Quả và Nghiệp Báo. Những dòng nghiệp lực đó đã dẫn dắt chúng sinh đi vào sáu nẻo. May thay,

nơi trang 56, Sư Thanh Tịnh Liên đã chỉ rõ: “*Muôn loài động vật trên thế gian này đều không có đầy đủ sáu Căn! Đặc biệt chỉ có loài người mới có đầy đủ sáu Căn, và vì có đầy đủ sáu Căn nên mới có cơ hội hiểu được Chân Lý Giải Thoát để vượt ra khỏi Sinh Tử Luân Hồi.*” Và do có sáu căn mới có thể học hỏi, thấu hiểu và thực hành Chân Lý giác ngộ giải thoát. Đồng thời, Sư Thanh Tịnh Liên đã vạch cho chúng ta biết rõ về Thân Tâm vô minh cũng như đề ra những phương pháp thực tiễn giúp chúng ta thực hành để thoát khỏi vòng vô minh hầu đạt đến Thân Tâm Viên Mãn (*Như Lai Tạng, trang 83*). Ngoài ra, tác giả Thanh Tịnh Liên còn giúp chúng ta phương cách thực hành Lục Độ và Bát Chánh Đạo trong tuyệt đối, là thu nhiếp sáu căn trở về một, tức là sự chú tâm một cách tuyệt đối vi tế trong mọi việc để khi mắt, tai, mũi, lưỡi, thân, ý tiếp xúc với những cảnh vật bên ngoài là sắc trần, không sinh ra Ý Thức nữa, mà trở về với cái tự tính rỗng rang, vô tướng, là Tính Thấy, Tính Nghe, Tính Biết vẫn luôn hiện hữu nơi con người (*Đóng Cửa Sáu Nẻo Luân Hồi, trang 63*). Ngoài ra, trong bài “*Bản Lai Diện Mục*” từ trang 127 đến trang 165, Sư Thanh Tịnh Liên đã rất tỉ mỉ đề ra nhiều phương tiện giúp hành giả đi ngay vào gốc rễ trên con đường tìm về nguồn cội của mình. Những giải thích cặn kẽ về cách thức công phu cũng như về sự thâm thấu qua lại giữa các Thức lần đầu tiên được tóm tắt bằng những biểu đồ một cách rất khoa học giúp người đọc dễ nhớ và dễ hiểu.

Khác với những quyển sách Phật học khác, quyển “*Đóng Cửa Sáu Nẻo Luân Hồi*” còn những bài thơ làm rõ nghĩa thêm cho bài viết. Lời thơ cô đọng, vừa dễ đọc vừa dễ nhớ cũng là phương tiện khai thị mới mẻ tuyệt vời. Trong “*Đóng Cửa Sáu Nẻo Luân Hồi*” ngôn ngữ thi ca đã chấp cánh cho những lời khai thị bay cao, những biểu tượng bóng bẩy, gọn gàng chứa đựng rất nhiều ý nghĩa thâm sâu, nhiều hình ảnh gợi lên cái nghi cho người đọc, là căn bản chính của người tu Thiền. Thí dụ như trong bài “*Người là Ai, trang 240*” có những câu: “...*Ai đang cài đóa hồng trên ngực áo. Ai đang nhìn hoa mỉm miệng cười tươi. Gặp mặt thôi, mà thật chưa biết người! Cố gắng nhé, tầm cho ra người ấy*”. Chắc chắn sớm hay muộn “*người ấy*” sẽ được tầm cho ra, bởi “*người ấy*” sẽ trở thành một niềm thắc mắc, một mối nghi ngờ...và trong một tình cờ nào đó, một trong chúng ta sẽ “*à*” ra một tiếng khi đột nhiên bắt gặp “*người ấy*” hiển hiện.

Còn nhiều lắm những bài viết khác, những bài thơ khác trong quyển sách như: *Phật Đản Sinh, Phật Thành Đạo, Vọng Tưởng Từ Đâu, Thiền, Tu Là Sửa Đổi, Đóa*

Hoa Cùi Áo, Mây Tan Trăng Hiện, Tâm Vô Sở Trụ, Chân Thiện Mỹ.. Tất cả đều là những lời khai thị, tất cả đều là những tiếng gầm Sư Tử nhằm giác tỉnh người đọc ra khỏi bờ sinh tử. 26 bài viết hiển hiện rõ ràng mọi phương tiện để giúp chúng ta nhận ra cái Thực Tướng nơi mình. 280 trang giấy phơi bày mọi lý lẽ đưa người đọc xa dần những vọng tưởng vô minh để đi lần đến bến bờ giải thoát ngay trong cõi đời này. Không có một câu nào, không có một đoạn văn nào mà không nói đến cái “Nhất Tướng!” Trong toàn bộ quyển sách, Sư Thanh Tịnh Liên đã chỉ ra nhiều con đường khác nhau, là những tấm bản đồ và những kim chỉ nam giúp chúng ta trên hành trình trở về. Mỗi người hãy tìm cho mình con đường nào ngắn nhất, thích hợp nhất mà thực hành.

Tôi quan niệm một quyển sách hay là quyển sách mà sau khi đọc xong những dòng cuối cùng, gấp sách lại, ta có được niềm an lạc, sự tự tin với đầy đủ tư lương để đi vào thực hành. Quyển “*Đóng Cửa Sáu Nẻo Luân Hồi*” là một trong những quyển sách hiếm hoi đã cho tôi được cái hạnh phúc và cái hiện thực ấy.

Trịnh gia Mỹ

THANH TỊNH LIÊN

ĐÓNG CỬA
SÁU NỬO LUÂN HỒI

Thiền viện SÙNG NGHIÊM
SUNG NGHIEM Zen Center